

OSTATNIE WIADOMOŚCI

KRAKOWSKIE

renumerata miesięczna
1.95 z adn. do domu
1.50 z odb. w Adm.

10 gr.

Rok VI.

Kraków, Piątek 13 Marca 1936 r.

Nr. 75

Narada 4 mocarstw nie dała wyniku

Rada Ligi Narodów odbędzie się w Londynie

Premier francuski Sarraut podczas wygłaszania przez radio deklaracji rządowej w sprawie Nadrenji.

Druga narada mocarstw

PARYŻ (PAT). Wczoraj wieczerem koła polityczne zostały poruszone wiadomością, która, jakkolwiek jej motywy nie zostały jeszcze dokładnie ustalone, zelektryzowała zarówno koła prasowe, jak polityczne.

Wieczorem, około godz. 21-ej, agencja Havasa ogłosiła komunikat, stwierdzający, iż delegaci państw sygnatarjuszy traktatu locarneńskiego odbyli w godzinach popołudniowych drugą z kolei konferen-

cję, która trwała prawie godzinę.

Po zakończeniu obrad wydano komunikat, stwierdzający, iż za wspólną zgodą postanowiono prowadzić dalsze rozmowy w Londynie we czwartek.

Jak głosi komunikat, rząd brytyjski zwrócił się do przewodniczącego Rady Ligi, by posiedzenie Rady Ligi zwołano również do Londynu, po obradach delegatów sygnatarjuszy paktu locarneńskiego.

Różnica zdań rozbiła porozumienie

PARYŻ (PAT). Po zakończeniu pierwszych rozmów przed stawiciele państw - sygnatarjuszy układów locarneńskich, min. Flandin przyjął o godz. 13.30 dziennikarzy, którym sekretarz ministra odczytał krótki komunikat.

Flandin odmówił udzielenia prasie jakiegokolwiek wyjaśnień dodatkowych. Pozostali uczestnicy rozmów również rozjechali się natychmiast do siebie, nie udzielając żadnych wywiadów, ani odpowiedzi na pytania dziennikarzy.

Fakt, że ambasador brytyjski Clerk, który brał udział w rozmowach, już o godz. 12-ej opuścił salę konferencji i udał się do ambasady, aby stamtąd skomunikować się telefo-

nicznie z Londynem, tłumaczono był jako oznaka, że na wstępie rozpoczętych rozmów musiały się wyłonić poważne rozbieżności w poglądach.

Poza tem z braku oficjalnych komentarzy i niewiele mówiącej treści komunikatu o przebiegu rozmów, w dobrze poinformowanych kołach politycznych zwracano uwagę, że traktat locarneński przewiduje dwa rodzaje konferencji przedstawicieli - sygnatarjuszy. Pierwszy rodzaj to konferencja, zwoływana naskutek bezpośredniej groźby wojny, celem opracowania natychmiastowych zarządzeń wojskowych. Drugi to konferencja, mająca na celu przygotowanie

interwencji w Lidze Narodów.

Obecna konferencja paryska, zdaniem kół dobrze poinformowanych, należy do drugiego rodzaju, t. zn. ma na celu jedynie przygotowanie obrad Rady Ligi Narodów, jako jedynej instancji kompetentnej.

W komentarzach tych kół politycznych zaznacza się od onegdaj pewna dość znamienna zmiana. O ile początkowo uważano, że w obecnym stanie rzeczy procedura ligowa winna prowadzić bezpośrednio do zastosowania sankcyj gospodarczych wobec Niemiec oraz bardzo wyraźnie stawiano kwestję, że Francja nie podejmie absolutnie żadnych rozmów z Niemcami przed wycofaniem wojsk z Nadrenji, to w dniu wczorajszym przewidywano w kołach tych już pewne możliwości procedury, pozwalającej na prowadzenie z Niemcami dyskusji, jednakże tylko zbiorowej w ramach Ligi Narodów.

To też po południu deklaracja premiera Sarraut, stawiająca jako warunek wszelkich rozmów z Niemcami wycofanie wojsk niemieckich z Nadrenji, tłumaczona jest jako odrzucenie możliwości dwustronnych bezpośrednich rozmów francusko - niemieckich, bez

przesadzania sytuacji w ramach Ligi Narodów.

STRASBURG (PAT). Z pogranicza francusko - niemieckiego informują, że wczoraj wkroczył do Kehl, położonego naprzeciw Strasburga po drugiej stronie Renu, pierwszy mały oddział Reichswery, który zakwaterował się w dawnych koszarach saperów, niedaleko mostu na Renie. Pół kompanii piechoty i jedna bateria artylerji stacjonują we wsi Hesselhurst, odległej od Kehl o 10 km.

Wzdłuż granicy Lotaryngji i Palatynatu ustawiono w kilku punktach na terenie nie-

mieckim olbrzymie transparenty, skierowane w stronę francuską, z napisem „Pokoju i honoru!”.

Belgia powiększa wojsko

Minister Obrony Narodowej Devez oświadczył na posiedzeniu komisji obrony narodowej Izby Deputowanych, iż wobec zajęcia Nadrenji, całe zagadnienie obrony Belgji musi leżeć zmianie.

Devez zaproponował, by kontyngent wojska został zwiększony z 65 na 67 tysięcy ludzi. Wystąpił również z żądaniem, by rząd został upoważniony do trzymania w szeregach całego lub części kontyngentu, by zapewnić obronę kraju, nie uciekając się do zarządzeń nadzwyczajnych, mogących wywołać panikę.

Sowiety żądają sankcyj dla Niemiec

LONDYN (PAT). Ambasador sowiecki Majskij złożył wczoraj wizytę podsekretarza stanu lordowi Cranborne, który zastępuje min. Edena. Amb. Majskij oznajmił oficjalnie, że rząd sowiecki kategorycznie przeciwny jest rokowaniom z Niemcami oraz wyraził swą gotowość czynnego wzięcia udziału w każdej akcji, postanowionej przez Ligę Narodów w Genewie.

W brytyjskich kołach rządo-

wych wystąpienie to zrozumiane zostało jako zaznaczenie gotowości Sowieców wzięcia udziału w sankcjach przeciwko Niemcom. Brytyjskie czynniki rządowe przekonane są, że stanowisko, jakie zajmie w Genewie komisarz Litwinow, będzie bardzo stanowcze i że, gdyby doszło do głosowania nad sprawą powrotu Niemiec do Ligi Narodów, to rząd sowiecki będzie głosował przeciwko dopuszczeniu Niemiec.

Francja nie zgadza się na rokowania pod naciskiem gwałtu i odpowie na zamach

PARYŻ (PAT). Wczoraj po południu premier Sarraut w Izbie Deputowanych, a min. Flandin w Senacie złożyli deklaracje w imieniu rządu francuskiego o stanowisku Francji wobec ostatniego kroku rządu Rzeszy Niemieckiej.

Na wstępie deklaracji rząd francuski odpiera zarzuty, wysuwane przez rząd niemiecki w stosunku do paktu francusko-sowieckiego, twierdząc, że niema żadnej sprzeczności pomiędzy tym paktem, a traktatem locarneńskim.

Dalej deklaracja wysuwa tezę, że naruszenie postanowień o demilitaryzacji Nadrenji nie tylko osłabia

bezpieczeństwo Francji, ale jednocześnie stawia pod znakiem zapytania przyszłość pokoju w Europie, organizację bezpieczeństwa zbiorowego i Ligę Narodów.

Francja nie chce wracać na drogę sojuszów wojskowych, zwiększenia zbrojeń, bo wówczas wojna wybuchłaby tam, gdzie znalazłby się silniejszy, lub bardziej do wojny przygotowany. Jeżeli kto nato się decyduje, niech powie o tem otwarcie, a wyciągniemy z tego wnioski.

Francja odda wszystkie swe siły materialne i moralne do rozporządzenia Ligi Narodów, aby tylko zapobiec niedającej się naprawić katastrofie dla cywilizacji europejskiej.

Czynimy to pod jednym warunkiem, a mianowicie, że będziemy mieli zapewnioną współpracę w walce o pokój, ze strony tych, którzy wzięli na siebie formalnie zobowiązania paktu reńskiego.

Ponieważ kanclerz Hitler zwrócił się ponad głową rządu francuskiego do całego narodu francuskiego — więc i rząd francuski z kolei zwraca się do narodu niemieckiego.

W imię kultury i wartości rasy niemieckiej, rząd francuski wzywa naród niemiecki, aby zstąpił się nad nową odpowiedzialnością, która spada na niego wobec historii.

„Oświadczamy uroczystie narodowi niemieckiemu — głosi deklaracja — że nigdy nie chcieliśmy i nie chcemy nastawać na jego wolność i

honor. Nigdy nie nważyliśmy za moźliwie, aby naród niemiecki był traktowany gorzej, aniżeli inne narody.

Gotowi jesteśmy do współpracy, nad zapewnieniem bytu 66 milionów ludności na ubogiej ziemi.

Pytamy naród niemiecki, w jaki sposób zniesienie demilitaryzacji Nadrenji może dopomóc do rozstrzygnięcia tych zagadnień, pytamy, w jaki sposób zaufanie, podstawa wszelkiej współpracy — może istnieć i rozwijać się, gdy traktat dobrowolnie zawarty, jak locarneński, jest jednostronnie zerwany.

Rząd francuski uważa, że taki krok nie stwarza atmosfery zaufania nieodzownej dla rokowań. Rząd francuski nie odrzuca rokowań, które mogłyby ulepszyć i utrwalić pokój na przyszłość, polepszając stosunki francusko-niemieckie w ramach spokojnej i pokojowej Europy, ale nie może prowadzić rokowań pod naciskiem gwałtu i wycofania dobrowolnie złożonego podpisu.

Projekt ustawy o umowach zbiorowych został wczoraj uchwalony przez Radę Ministrów

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem p. premiera Kościatkowskiego posiedzenie Rady Ministrów. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o nkladach zbiorowych pracy. Wprowadzenie w życie tej ustawy było jednym z najważniejszych postulatów polityki społecznej w Polsce.

Od chwili odbudowy państwa zbiorowe układy pracy rozwinęły się w bardzo silnym stopniu, stanowiąc

dzisiaj nieodzowny czynnik składowy zorganizowanych stosunków między pracownikami i pracodawcami w najważniejszych gałęziach życia gospodarczego.

Ogólne normowanie ustawodawcze tej sprawy istnieje dotychczas tylko w b. zaborze pruskim. Brak tego typu ustawodawstwa ogólnego dla całego państwa daje się dotkliwie odczuwać. Układy, zbiorowe bo-

wiem poza dzielnicą zachodnią nie posiadają mocy prawnie uznanej i wiele kwestyj, łączących się z tem zagadnieniem, nie znajduje jasnego, jednolitego rozstrzygnięcia. Wprowadzenie ustawy o zbiorowych układach pracy przyczyni się niewątpliwie do uzdrowienia stosunków gospodarczych, poprzez uniemożliwienie walki konkurencyjnej pomiędzy zakładami pracy, prowadzonej kosztem zarobków robotniczych.

Szymczakówna uniknęła kary śmierci

Sąd skazał ją na dożywotnie więzienie

Ciepłe zwłoki zbrodniarka wrzuciła do wody

Po zbadaniu świadków sąd przystąpił do wysłuchania biegłych. Prof. Grzywo-Dąbrowski podał że jest w tej chwili rzeczą nie możliwą ściśle ustalenie, czy dziecko zostało zamordowane przez uduszenie, czy utopienie. Biegły jednak raczej skłania się do tego, że niemowlę zostało uduszone, a później do piero ciepłe zwłoki rzucone do wody.

Ekspertyza psychiatryczna wypadła dla Szymczakówny druzgocąco. Prof. Luniewski, opierając się nie tylko na danych przewodu sądowego, ale także na opinjach, składanych w toku śledztwa, w tem przez konsylium, złożone aż z 14 lekarzy, szpitala w Tworkach, dochodzi do wniosku, że Szymczakówna jest absolutnie zdrowa na umyśle i całkowicie odpowiedzialna za swe czyny.

Jest to rzadki typ wyrafinowanej zbrodniarki, która w obliczu grożącej kary usiłuje odegrać komedię symulacji. Szymczakówna jest z natury swą wyjątkowo niebezpieczna dla porządku społecznego.

Prok. Marcinkowski w długim przemówieniu oskarżycielskim analizuje przebieg zbrodni oraz sylwetkę oskarżonej, domagając się najsurowszego wymiaru kary.

O godz. 10 wiecz. przewodniczący ogłosił wyrok, mocą którego sąd, uznając, że Szym-

czakówna porwała dziecko z myślą o wymuszeniu od rodziców okupu, a następnie wobec niesprzyjających okoliczności dziecko zamordowała, skazał Szymczakównę na dożywotnie więzienie. Podczas wysłuchania sentencji wyroku ani jeden muskuł nie drgnął na twarzy Szymczakówny. Za chowała ona zimny, bezlitos-

ny spokój.

W ustnem uzasadnieniu wyroku sąd podał, iż zbrodnia, po pełniona przez Szymczakównę, stanowi bezprzykładne w kraju przestępstwo. Sąd musiał się tedy kierować nie tylko osobą sprawcy, ohydne go mordu, ale tem także, że wyrok w tej sprawie musi być ogólną przestrogą.

Wprawdzie sąd mógł wymierzyć najwyższy wymiar kary (t. j. karę śmierci), ale uznał za słuszną karę tę złagodzić do dożywotniego więzienia, biorąc, jako okoliczność łagodzącą, pewne przytępienie moralne Szymczakówny.

Surowy wyrok sądu zrobił na publiczności bardzo silne wrażenie.

KSIĘZNICZKA ABISYNSKA W NIEWOLI WŁOSKIEJ.

Wczoraj przybyła do Rzymu księżniczka abisyńska Nizero - Mariam, wzięta do niewoli przez wojska gen. Graziani'ego przy marszu na Neghel. Przywieziono ją na parowcu z Somalijskiej. Władze włoskie nie tylko zwróciły jej wolność, ale zajęły się odesłaniem jej zpowrotem do Abisynji.

LICZNE ARESZTOWANIA W TOKJO.

Aresztowano w Tokjo 150 osób cywilnych, które w mniejszym lub większym stopniu brały udział w powstaniu wojskowym dn. 26 lutego. Wśród aresztowanych figuruje pisarz socjalistyczny Ikkikita, uważany za jednego z przewodców ruchu młodych oficerów.

CZYTAJcie „Życie Kobiety“

Zamęt w życiu miasta olbrzymia

Nowy Jork bez windziarzy, którzy nadal strajkują — jak bez nóg

Strajk windziarzy i służby domowej wywołał w Nowym Jorku niezwykły chaos w życiu codziennym. Wybuchł on tak nagle, że nikt nie przygotował się doń należycie i bardzo wielu mieszkańców drapaczy chmur znajdowało się w chwili jego wybuchu na ulicy. To też gdy wrócili do domu, ogarnęła ich rozpacz, nie mogli się dostać do mieszkań. Rezolucyjni i odważniejsi, nie mając innej rady, zaczęli wchodzić po schodach, wspinając się conajmniej po 400 stopniach nim dotarli do swych mieszkań. Miljonery zaś zajmujący mieszkania na wyższych piętrach przypuścili szturm do apartamentów hote-

lowych, położonych na 1-em i 2-em piętrze. Dochodziło wprost do bójek o zdobycie tych pokojów. Ludzie zamieszkujejący wyższe piętra drapaczy chmur są wprost odcięci od świata. Gospodynie nie mogą otrzymywać żywności, nie mogą posyłać dzieci na spacer i do szkół, nie mogą w razie nagłego wypadku udać się z wizytą do lekarza. Najgorzej, rozumie się dał się we znaki brak żywności. Gospodynie domu, mieszkające na 20, czy jeszcze wyższym piętrze, dotychczas zamawiały produkty przez telefon. Prostu telefony nowały do sklepu z wiktuałami i dostarczano im produkty

do mieszkania. Obecnie czynią one to samo, lecz produkty dostarcza się tylko do pierwszego piętra. Stąd już sama gospodyni musi je w jakiś sposób odebrać, choć dzieli ją od pierwszego piętra od 400 do 600 schodów. I nato znalazła się rada. Gospodynie zorganizowały rodzaj sztafetowej poczty. Produkty czy inne przedmioty pierwszej potrzeby przekazują lokatorzy niższego piętra na wyższe i w ten sposób produkty wędrują z piętra na piętro, aż docierają do rąk tego, który je zamówił. Lecz ten system nie może być rozszerzony na wszystkie potrzeby. Nie można, naprzykład posyłać dzieci na spacer

poczta sztafetowa, ponieważ nikiby nie chciał dźwigać obcych dzieci na rękach. Tylko bokser, były mistrz świata, Dempsey, który bardzo kocha swe dziecko, znosi wózek wraz z maleństwem z 20-go piętra i udaje się z niem na spacer, a następnie taszczy je zpowrotem na górę. Lecz nie każdy śmiertelnik posiada siły Dempseya.

Dzienniki amerykańskie obliczają, że strajkuje około 3 i pół miliona ludzi, albowiem do strajku przyłączyła się służba domowa, palacze centralnego ogrzewania, zamiatacze ulic i telefonistki drapaczy chmur.

Komitet strajkowy bacznie śledzi, by strajku nie przerywano. W tym celu rozstawił po mieście pikiety, które nie dopuszczają do pracy łami-strajków. Gdy łami-strajki mimo upomnień nie porzucają pracy, bojówkarze siłą zmuszają ich do tego, bijąc kastetami i raniąc nożami. W większości wypadków, napastnicy są w przeważającej liczbie, to też łami-strajki obawiają się opuszczać windy do parteru i zatrzymują je na drugim lub trzecim piętrze.

Strajkujący chcą uniemożliwić pracę łami-strajkom, imają się jeszcze innych środków, bardziej skutecznych niż bicie. Stosują sabotaż. Przerywają elektryczne przewodniki, psują motory wind, wypuszczają wodę z kotłów, służących do centralnego ogrzewania i t. d.

Przytem działają tak sprawnie i szybko, że zawsze zdążają dokonać swego dzieła przed przybyciem policji.

Stosunek mieszkańców drapaczy chmur do strajkujących nie jest jednolity. Niektórzy sympatyzują ze strajkującymi i donoszą im o pojawieniu się łami-strajków. Większość zaś stoi po stronie łami-strajków i w chwili napaści strajkujących przychodzi z pomocą. Niektórzy z nich sami łamią strajk. Biorą w tem udział również kobiety, które przeważnie zastępują telefonistki w centralkach drapaczy chmur.

Strajk, prowadzony z taką bezwzględnością, dał już pewne pomyslnie wyniki. 58 właścicieli drapaczy chmur zgodziło się uznać warunki strajkujących i w tych domach strajkujący przystąpili do pracy. Dzienniki amerykańskie przypuszczają, że w najbliższych dniach strajk zakończy się, ponieważ pracodawcy będą musieli zadośćuczynić żądaniom strajkujących,

Czy Niemcy pojedą do Londynu?

Anglja bierze odpowiedzialność za losy Europy

Fakt odbycia Rady Ligi w Londynie niewątpliwie wpłynie w sensie spóźnienia odpowiedzialności Wielkiej Brytanji za przyszłe losy Europy.

Poza tem jednak przeniesienie posiedzenia Rady Ligi do Londynu może mieć również doniosłe skutki, o ile chodzi o udział Niemiec. Jak wiadomo, na podstawie art. 17 paktu Niemcy zostały zaproszone do wzięcia udziału w posiedzeniu Rady, jako strona zainteresowana.

Przybycie przedstawicieli niemieckich do Genewy było bardzo wątpliwe, do Londynu

zaś jest o wiele bardziej prawdopodobne. Jeżeli nie w charakterze oficjalnego przedstawiciela na Radę Ligi, to Ribbentrop mógłby np. przybyć do Londynu dla rokowań o uzupełnienie traktatu morskiego, które zresztą miały się odbywać przy jego ewentualnym udziale w przyszłym tygodniu.

Po raz piąty w Londynie

LONDYN. (PAT) — Zwolnienie nadzwyczajnej sesji Rady Ligi Narodów do Londynu uławił fakt, że urzędującym przewodniczącym Rady jest wyso ki komisarz Australji w Londynie Bruce.

Gdy min. Eden w rozmowie telefonicznej z Baldwinem wysunął projekt przeniesienia obrad do Londynu, premier brytyjski zaprosił niezwłocznie do siebie przysłuchującego się obradom Izby Gmin Bruce'a i przedstawił mu wniosek Edena, dodając, że wniosek ten po piera cały gabinet.

Bruce zgodził się przenieść obrady do Londynu i natychmiast skomunikował się z sekretarzem generalnym Ligi

Avenolem, wydając stosowne polecenie.

Obrady nadzwyczajnej sesji Rady Ligi Narodów odbywać się będą w prastarym pałacu królewskim św. Jakóba. W pałacu tym wielokrotnie już odbywały się konferencje międzynarodowe, w ostatnich latach w r. 1930 obradowała tam londyńska konferencja morska, zaś w latach 1931 i 1932 — obydwie konferencje Okrągłego Stołu z Indjami.

Nie po raz pierwszy zresztą Rada Ligi Narodów zbiera się w Londynie. Nastąpiło to już czterokrotnie, ale w pierwszych latach istnienia Ligi — ostatnio w r. 1922, gdy obrady toczyły się również w pałacu św. Jakóba.

Rewolta komunistyczna w Grenadzie

Płoną domy — Już padło 32 rannych

MADRYT (PAT) Rząd hiszpański ogłosił stan wojenny w prowincji Grenada, gdzie w związku ze strajkiem powszechnym doszło do poważnych rozruchów.

W ciągu całego dnia trwała strzelanina pomiędzy przeciwnikami politycznymi. 32 osoby zostały zranione, w tem wiele ciężko. Bandw komunistów przebiegają ulicami miasta, podkładając ogień pod budynki i dokonując grabieży.

Zniszczone zostały teatr, kilka domów prywatnych, szereg restauracji i kawiarni. Gmachy dzienników katolickich „Ideal el Debate“ zostały zdemolowane, a wszystkie maszyny zniszczone.

W odpowiedzi na ogłoszenie stanu wojennego, związki zawodowe uchwały przedłużyć strajk powszechny. Rząd zaka zał ogłaszania wiadomości o aktach sabotażu ze strony komunistów.

RADJO

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń, 6.35 Pobudka, 6.54 Gimnastyka, 6.50 Muzyka, 7.55 „Parę informacji“, 8.00 Andycja dla szkół, 11.57 Sygnał czasu, 12.00 Hejnał, 12.15 Poranek muzyczny dla młodzieży szkół powszechnych, 13.00 Utwory Jana Sebastjana Bacha, 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego, 13.45 Wiadomości o ekspedycie polskiej, 13.50 Przeglad gieldowy, 13.50 Koncert Zespołu Mandolinistów „Echo“, 16.00 „Gregorjanki“ — opowiadanie, 16.15 Muzyka lekka, 16.45 „Cata Polska spiewa“, 17.50 „Formir i dykta“ — odczyt, 17.15 Liza Andycja z cyklu „Najpiękniejsze Sonaty Wolfganga Amadeusza Mozarta“, 17.55 Aktualna pogadanka gospodarza, 18.03 Piosenki 18.30 „Film, plastyka, architektura“, 18.40 „Jak spędzić święta?“, 19.55 „Nawożenie i pielęgnacja łak warunkiem „dobrych plonów“, 19.05 Koncert reklamowy, 19.35 Wiadomości sportowe, 19.50 Pogadanka aktualna, 20.00 Muzyka religijna w wykonaniu Orkiestry P. R., 20.30 Wyjątki z książki Wacława Lipińskiego, p. t. „Wielki Marszałek“, 20.55 „Obrona przeciwlotnicza - gazowa“ — pogadanka, 21.00 Słuchowisko p. t. „Nikoty-na“, 21.40 „Nasze pieśni“, 22.00 Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry PR., 23.00 Wiadomości meteor. dla żeglugi powietrznej, 23.05 Muzyka taneczna,

Oddziały piechoty niemieckiej wkraczające do Kolonii.